

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 136.

V Ljubljani, v petek 17. junija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 15. junija.

Imuniteta poslancev.

Veliko važnejša, kakor glavna razprava o načrtu novega stavbeno-obrtnega zakona, ki je bila včeraj dovršena, je bila obravnava ob imuniteti poslancev. Povod tej obširni razpravi je dala zahteva dunajskega deželnega sodišča, da bi smelo pričeti sodnijsko preiskavo proti poslancu Pernerstorferju, ki je bil pri nekem ljudskem shodu rekel: „Proč z vlado!“ Razven tega je ravno pri isti priliki trdil, da ste vlada in parlament spridena in drug drugemu vredna. Državni pravduik je našel v teh izrazih hud prestop kazenskega zakona in je vložil pri deželnem sodišču tožbo zoper omenjenega socijalno-demokratskega poslanca. Toda imunitetni odsek je soglasno sklenil, da v sodnijsko preiskavo zoper poslanca Pernerstorferja ne privoli.

Poročevalec Heinemann je ta predlog imunitetnega odseka v obširnem poročilu utemeljeval. To priliko porabila sta češka poslanca Kramář in Pacak, kakor tudi nemška zastopnika Hauck in Kaiser, da so v razgovor spravili imuniteto poslancev sploh in še nekatere posebne reči, zlasti zadevo Spinčičevo; vsi pa so pritrjevali predlogu imunitetnega odseka.

Dr. Kramář je med drugim poudarjal, da beseda „proč z vlado“ ne morejo biti posebno hudega pomena, ker jih je v zadnjih desetih letih čestokrat rabila tudi nemško-liberalna stranka. Sicer pa se ne smemo čuditi, da rabijo socijalni demokrati ostreje izraziti, ker nimajo prilike svoje koristi po zakonitem potu zagovarjati. Tudi beseda „sprideni parlament“ ni tako huda, ker že sploh velja načelo, da parlament hira. Parlamentarno življenje je podobno nekaki javni dražbi, pri kateri se skušajo večinske stranke, katera bode manj ponudila. Ne dá se tajiti, da glavna krivda te žalostne prikazni za-

deva razmerje med Nemci in Čehi, ker te razmere zabranjujejo ustanovitev velike stranke. Ustava ni sama sebi cilj in konec, ampak le bojno orožje zoper Čeha, ki onemogočuje vsak zdrav razvoj. V svojem govoru je Kramář omenjal tudi Spinčičeve zadeve in zahteval, da naj se razprava o njej, oziroma o dr. Pacakovem predlogu postavi na dnevni red prihodnje seje.

Se odločneje pa je to tirjal drugi govornik dr. Pacak, ki je pikro prijemal učnega ministra, češ, da se je z odstavom Spinčičevo hudo pregrešil zoper imuniteto poslancev in da je to grdo samovoljstvo. Njegova skrb bi morala torej biti, da pride ta reč prej ko mogoče pred državni zbor in da se sodba izreče o ministrovem ravnanju. Sicer pa dr. Pacak priporoča sprejem odsekovega predloga, ker je neumno v političnem življenju zagovarjati ali priporočati poplavljanje, kar je on sam skušal. Ko je bil še dr. Herbst justični minister, predstavil ga je bil za pet let na neki zavod, kjer naj bi se poplavljal v svojem političnem mišljenju; ali vsakdo vidi, da se ni poplavljal.

Hauck in Kaiser sta se spominjala razprave, pri kateri je bila v enakem slučaju dovoljena sodnijska preiskava zoper Schönererja, ki je bil res obsojen.

Tudi Pernerstorfer je čutil, da obsodbi ne ubeži, ako zbornica pritrdi zahtevi deželnega sodišča, in je tako-le sodil: Ako me zbornica izroči sodišču in me postavijo pred porotnike, ne bom obsojen; če pridem pa pred sodnijski senat, mi trimesečna ječa ne odide! Eden govornikov je očital poročevalcu, čemu je napravil tako obširno poročilo; tega ni bilo treba, zadoščalo bi bilo samo reči, da državni zbor ne privoli v sodnijsko preiskavo.

Med splošno veselostjo je dr. Heinemann na to očitiranje odgovarjal, da kot jurist ni mogel drugače; če ne bi bil svojega predloga utemeljeval, očital bi mu bil svet lahko, da je jurističen bedak.

Pri glasovanju je obveljal predlog imunitetnega odseka skoraj soglasno. Ravno tako sta obveljala druga enaka predloga, da se ne privoli v preiskavo zoper dalmatinskega poslanca Biankinija in graškega poslanca Morréta, in sicer oba brez vsakatega ugovora.

Kdo bi bil mislil, da se bo v isti seji, v kateri so se tako zelo poudarjale pravice poslancev, to načelo v zbornici sami zopet zatajilo. Na koncu seje izročil je namreč poslanec Hauck predsedniku neko interpelacijo, v kateri se pritožuje o konfiskaciji nekaterih časnikov. Ker se v interpelaciji ponavljajo konfiskovani članki, je predsednik doktor Smolka ni pustil čitati, češ, da bi se na ta način le še bolj razširili prepovedani članki, ampak je rekel, da je hoče vreči v koš ali dejati „ad acta“. Hauck se pritožuje zoper tako ravnanje, katero je v nasprotju z opravičnim redom, ki določuje, da se imajo vse zadostno podpisane interpelacije v zbornici čitati, potem pa izročiti dotičnemu ministru. V interpelaciji je tudi več odstavkov, ki niso bili konfiskovani, zato prosi, da naj se vsaj ti prečitajo.

Se ostreje dr. Fuss prijemlje predsedništvo. Že večkrat so bile prečitane take interpelacije v zbornici in izpuščeni le konfiskovani odstavki, dasi tudi to nasprotuje opravičnemu redu. Ni se pa še zgodilo, in zato mora vsak poslanec zoper to oporekati, da predsednik kar naravnost reče, da interpelacije ne da prečitati, ampak jo hoče kar v koš vreči. (Živahno odobravanje, klici: tega še ni bilo, to je le v Avstriji mogoče.) Mogoče bi tudi bilo, interpelacijo izročiti ministru, če s prečitanjem že niste hoteli še bolj razširjati konfiskovanih stavkov; ali kako pride kdo do tega, da dotični minister še ne izve, kaj se od njega hoče? S tem se prikrajšuje tudi pravica vlade, poslušati pritožbe poslancev. Opravični red mora biti vsem svet in interpelacija se mora na vsak način prečitati. (Odobravanje.)

Tudi dr. Vašaty se oglasi, češ, da se kaže

LISTEK.

Grof Rossi.

Po Leonu Taxilu prevel F. H.

Zavratni umor, katerega hočemo popisati, je bil tako predrzen, da mu je ni primere med vsemi, kar so jih prostozidariji izvršili. Družba se ni z njim skrivala, ni ga tajila, marveč se z njim bahala.

Mislimo umor grofa Pellegrina Rossi-ja. Že v zgodnji mladosti se ga je družba polastila, vzgojevala ga in izredila, da bi se mogel papežu nasproti postaviti. Njene nade so pa po vodi splavale. Doživela je, da se je ta srditi sovražnik papežev spreobrnul, da se je njen sin, odločni karbonarji, dose-danjim bratom odpovedal in se papeževi stranki pridružil! Ta junaška spreobrnitev je grofa Rossi-ja življenje veljala.

Bil je strasten pristaš združene Italije. Mazzini je hotel Italijo, toda republikansko; drugi so hoteli celoto poluotoka pod žezlom savojskega vladarskega rodú. Rossi je spoznal po svojem spreobrnjenju, da je moč in velikost Italije le tam, kjer je on službo nastopil, — pod papežem. To je bila nova, patrijotična misel, a ta misel ni ugajala prostozidarjem, bila jim je na potu in zato so morali karbonarji njenega začetnika in zagovornika s pota spraviti.

Rossi je bil rojen leta 1787 v Karari na Laškem. Bil je odvetnik pri sodišču v Bologni, bil že v 20. letu sloveč, pa tudi ud prostozidarske lože, ki ga je uvrstila med karbonarje. Vojskoval se je pod Muratom zoper Bourbonce v Neapolju. Potem je moral pred njimi bežati v Genf, tu je postal leta 1820 glava protiklerikalne stranke v Švici.

Guizot, kateri je katoliško cerkev enako sovražil, ga je zelo čislal in zato ga pregovarjal, da bi se nastanil na Francoskem, kjer je vladal takrat Ludovik Filip.

Rossi se je preselil. Od leta 1833—1837 je predaval v francoskem kolegiju jasno in spretno politično ekonomijo, pri čemur ni nikoli pozabil, razširjati liberalnih nauk, ali, — bolje rečeno, — pri čemur je priporočal svojim poslušalcem prostozidarsko vednost in jim jo v srca cepil.

Leta 1845 je prišel Rossi kot Guizotov pooblaščenec v Rim, da bi zahteval od papeža razpuščenje družbe jezuitov. Tega so se laški prostozidariji neznanosko veselili, ker so videli v tem izzivanje papeštva. Toda kaka prevara! Po smrti Gregorija XVI. vidimo protiklerikalca Rossi-ja — milost božja ga je razsvetlila — kot ministra navedga papeža Pija IX. Stresel je s sebe prostozidarski jarem.

„Hočem biti zopet Lah in ne izseljenec,“ je pisal zvečer pred vstopom v ministerstvo nekemu svojemu staremu znancu; „papež mi je vse dvome

izpodbil. Pač dobro poznám svojo težavno nalogo; vém, da se mi bodo zapreke stavile ravno od tiste stranke, katera bi mi morala prav za prav pomagati, toda to me ne sme ovirati, da ne bi ravnal kot vesten človek, meščan in Italijan, in kakor sem vselej ravnal, — norci naj kričijo.“

V Rimu je bil francoski duhoven, častiti P. Vaures, kateri je Rossi-ja pregovarjal, da to službo sprejme. „Vestna reč je za vas,“ mu je rekel.

Z junaško odločnostjo mu odgovori imenitni državnik: „Volja božja naj se zgodi!“

Tako je vstopil 16. septembra 1848 v ministerstvo kot minister notranjih zadev ter prevzel ob enem policijo in finance.

Hotel je, da bi bil papeštvu celi poluotok podvržen v moralnem oziru. Karbonarji, z Mazzinijem na čelu, so takoj spoznali, da ni nič z revolucijo, ako ta mož na krmilu ostane. Zato so mu prisegli smrt in ob enem po časnikih naznačili nameravani čin. Na to pretenje je Rossi odgovoril v „Gazetta de Rome“:

„Je hvala, ki žali; je razžaljenje, ki časti.“

Malo je manjkalo, in zločin bi se bil izvršil namesto novembra meseca že v oktobru 1848. Karbonarji so sklenili, zasesti po noči trg „Piazza del popolo“ in Trajanov trg, polastiti se rimskih vrat, vdreti v Kvirinal in prisiliti sv. Očeta, da bi se od-

vpliv podpredsednika Chlumeckega na škodo državnemu zboru. Če predsedništvo ne spoštuje pravičnega reda, je parlamentarizem pokopan. Zato predlaga, da naj se Hauckova interpelacija prečita, kakor in v kolikor to dopušča pravilni red. Ali vsi ti opravičeni ugovori dr. Smolke niso omehtali. Opravičeval se je, da se je vsigdar tako ravnalo v zbornici in da se neprečitana interpelacija ne more izročiti ministru. Svojo prvotno razsodbo le v tem premeni, da interpelacije ne vrže v koš, ampak jo vrne prasetelju. (Krohot na levi.) Dr. Fuss: To je zgolj zasmehovanje! (Živahen nemir.) Doktor Smolka: Če hoče prasetelj premeniti interpelacijo, potem jo dam prečitati, sicer pa ne (ugovori na skrajni levi); o Vašatyjevem predlogu se ne more glasovati, ker je že izrekel, da se interpelacija ne more prečitati in ker se je to že večkrat zgodilo. (Živahni ugovori in velik nemir.) Prade: Vendar je pa treba glasovati! Ali dr. Smolka reči ni dal na glasovanje, ampak je le rekel: „Sklepam sejo“ in odšel.

Reč utegne priti v prihodnji seji v petek 17. t. m. še enkrat na vrsto, gotovo pa pri razpravi o zadevi Spinčičevi, ki je sicer tudi na dnevnem redu prihodnje seje, pa še le kot druga točka, to je za stavbenimi obrti, za katere se bode pa potrebovalo še več sej.

Druge zadeve zadnje seje.

Že telegrafično ste poročali, da je včeraj minister poljedelstva odgovarjal na interpelacijo gledé velike nesreče v Příbramu, zato mi o tej reči ni treba več pisati; omenjati pa mi je, da sta bila včeraj zbornici izročena dva nujna predloga gledé podpor za nekatere kraje na Češkem in Nižjeavstrijskem vsled obilne škode, ki so jo prizadejale povodnji in toča; enega je izročil češki posl. Sokol, enega pa Garnhaft in Richter.

Tudi več interpelacij je bilo izročenih; iz konservativnega kluba je vprašal Borčič trgovskega ministra, kako hoče varovati avstrijske vinorejce vsled sklepa italijanskega parlamenta, da se ima znižati carina na vino, dr. Fuchs pa je vprašal poljedelskega ministra, kdaj misli zbornici izročiti predloge gledé razbremenjenja kmečkih posestev od vključenih dolgov. Poslanec Peška in Habicher sta interpelirala zaradi nekega dogodka pri razkritju cesar Jožefovega spomenika v Ranigsdorfu, Gessmann o silni povodnji na Marskem polju, Marchet o povodnji v Hainburgu, Brzorač pa o razpustu nekega ljudskega shoda v Nemškem Brodu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. junija.

Notranje dežele.

Vravnava valute. Poročevalec o valutnih predlogih v zbornici bode poslanec Szczebanowski. V zbornici bode, kakor se kaže, le 50 do 60 poslancev glasovalo proti valutnim predlogom. Avstrijski

povedal vladi; potem bi se bila republika razglasila. Zarota se pa ni mogla uresničiti. Jeden zarotnikov — vést ga je pekla — je vse ministru izdal in tako se je moglo še vse o pravem času zoper zaroto pripraviti.

Dné 15. novembra 1848 bi se bil moral odpreti laški parlament. Minister je nameraval govoriti govor, ki naj bi bil prekuciji smrtni udarec vsekal.

Prostozidarji so torej sklenili umoriti ga, predno pride v dvorano. Že 28. oktobra je napovedal šaljivi list „Don Pirlone“ 15. november kot dan napada. Dné 14. je prerokoval časnik „Epoca“ pad ministerstva za gotovo. Sploh pa je bilo že pariškimi ložam znano, kdaj bo Rossi umorjen; njih laški bratje so jim bili vse naznanili že oktobra meseca. Odveč je po tem takem razjašnjeval Mazzini v nekem pismu, da je umor „neizogibno potreben.“

Rossi, neustrašljiv, se tudi zdaj ni ustrašil. Smelo je pisal v „Gazzetti de Rome“ dné 11. oktobra: „Gorjé onemu, ki bi se predrznil gotovo nakane izvršiti.“

Po noči od 13. na 14. novembra je ukazal Rossi prijati dva zarotnika. Gennaro Boniba in Vincencijs Carbonelli-ja. Prišla sta v ječo na „Civita-Vecchia“. — Med potjo sta vedno ministru pretela. „Drago bo ta čin plačal,“ je vpil Carbonelli. „Predno pridemo v Civita-Vecchia, bomo že o njem slišali.“ V resnici se je tudi tako zgodilo. (Konec sledi.)

in ogerski državni zbor bodeta bajé tako dolgo zborovala, da bode rešeno valutno vprašanje.

Češko. Mesto predsednika okrožnemu sodišču v Plznu je izprazneno. Nemci bi radi na to mesto spravili predsednika okrožnega sodišča v Hebu Englišeha. Češki listi pa mislijo, da ta mož ni priprava oseba za omenjeno mesto, ker je plzenski okrožnosodni okoliš skoro popolnoma češki. Englišeh je odločen nasprotnik Čehov in je bil kot deželnega sodišča svetnik v Plznu predsednik tamošnji nemški kazini, kjer se zbirajo vsi češkemu narodu nasprotni elementi. Nemški listi naglašajo, da je Englišeh več obeh deželnih jezikov. „Politik“ pač po pravici vpraša, ali bi Nemci bili zadovoljni z znanjem obeh deželnih jezikov, ko bi se imenoval kak Čeh za predsednika okrožnemu sodišču v Hebu, katerega okoliš je nemški.

Mladočehi so prišli v milost pri Nemcih. „Bohemia“ hvali dr. Šla in tovariše zaradi njih junaškega obnašanja v Kolinu. Te hvale Mladočehom pač nikdo ne zaviđa. Označljiva je pa za sedanje razmere na Češkem. Nemci vedó, da bodo tako dolgo lahko gospodovali v deželi, dokler se Čehi med seboj prepirajo, zaradi tega pa njih listi hvalijo Mladočehé, ki se upirajo sporazumljenju čeških strank.

Red pravoznanstvih študij. Gališki deželni odbor je sklenil pri učnem ministerstvu storiti potrebne korake, da se mej predmete pri rigoroznih vsteje tudi poljsko pravo. Tej poljski želji pa učna uprava ne bo le rada ustregla, kajti Čehi bi potem takoj jeli zahtevati, da se na vseučiliščih v Pragi predava in pri rigorozih tudi izprašuje češko pravo. Ta zahteva bi tudi bila opravičena, ali vlada jej iz političnih vzrokov ni naklonjena, kajti s tem bi se povečšalo na Češkem teženje po obnovljenju pravic češke krone, katero teženje že sedaj vladi dela preglavice.

Vnanje države.

Belgija. Volitve v Belgiji so tako izpale, da nobena stranka izida ni posebno vesela. V novem senatu in novi zbornici ima konservativna stranka še vedno veliko večino, ali dvetretjinsko večino je izgubila, kar je pa velikega pomena, ker pride na vrsto revizija ustave. V senatu bode 46 konservativcev in 30 liberalcev, v zbornici poslancev pa 96 konservativcev in 56 liberalcev. Tak izid so pa liberalci dosegli le vsled tega, da so v Bruselji zmerni liberalci in radikalci bili sklenili kompromis, ki je pa čisto nenaraven. Radikalci podpirali so zmerno liberalce, če tudi slednji nečejo dovoliti tolikega razširjenja volilne pravice kakor konservativci. Vse se sedaj povprašuje, kako se bode rešila revizija ustave. Radikalci pričakujejo, da zbornica sklene uvesti občno volilno pravico, in tudi nekateri konservativni listi tako sodijo. Mogoče je pa tudi, da konservativna stranka kot najmočnejša ostane pri svojih predlogih in to bi bilo najnaravnejše. Če bi je radikalci ne hoteli podpirati, bi se pa prememba ustave odrinila zopet za nekaj časa.

Francija. Sedaj se zopet govori o Wilsonu, zetn bivšega predsednika republike, Grevy-ja. Izvoljen je v Lochesu za župana. Sodišče je pa proti njemu začelo preiskavo zaradi kupovanja glasov. V kratkem bode bajé sodna obravnava. — Radikalci se sedaj jezé, da so nekateri tovarnarji osnovali za svoje delavce katoliško društvo „Notre dame d'usine“. Poslanec Mornau je zaradi tega interpeloval v zbornici in trdil, da to društvo vodi duhovščina. Društvo nasprotuje obstoječim postavam, ker se ne bavi le z delavskimi zadevami, temveč tudi dela versko propagando. Pravosodni minister je v veliko veselje vseh liberalcev naznanil, da je vlada že policiji naročila, naj kaj ukrene proti temu nepostavnemu društvu. Pač lepa društvena svoboda je v svobodni Franciji!

Italija in Francija. Francozom ni nič prav po volji, da je italijanska zbornica s tako večino glasovala za šestmesečni začasni budget. V Parizu pričakovali so vse drugačnega izida, da vlada ostane v manjšini in pride do nove ministerske krize, polagoma pa do premembe vnanje politike. Najbolj so se Francozom zamerili tisti skrajni levicari, ki so glasovali za vlado. Pariški listi jih sedaj imenujejo predboritelje trodržavne zveze.

Rusija. Zdravje se je finančnemu ministru Višnjegradskemu že toliko zboljšalo, da te dni odputuje v Skandinavijo, od koder se vrno v avgustu. Pričakuje se, da s 1. dnem septembra zopet prevzame vodstvo finančnega ministerstva. — Ruska vlada in baron Hirsch sta se baje sporazumela, da v petindvajsetih letih se na Hirschove stroške iz Rusije izseli 3.500.000 židov. Letos se jih izseli že 25.000. Izseljevanje bode vodil osrednji odbor v Peterburgu, v drugih ruskih mestih bodo pa krajevni odhori. Zidje, ki se izselijo, izstopijo popolnoma iz ruske državljanske zveze in dobe zastoj potrebne papirje. Hirsch bode vložil 100.000 rubljev kaviije, da se noben izseljenec več ne povrne v Rusijo.

Španija in Anglija. Angleži bajé delajo na to, da si polagoma prisvojé vrhovno oblast v Maroku, ali pa vsaj ustanové v tej deželi podobne razmere, kakor so v Egiptu. Španci, ki že dolgo hrepené po Maroku, so pa zaradi tega jako razburjeni in govoré že o vojni. Nadejajo se, da jih bodo podpirali Francozi, ki tudi ne morejo mirno gledati, da bi Angleži gospodarili na obeh stranéh gibraltarske ožne, ki vodi iz Atlantskega oceana v Sredozemsko morje.

Spanija. V Barceloni je bajé zopet mir. Dela v tovarnah se zopet začnó. Vstajniki zahtevajo, da se vsi prejšnji delavci zopet vsprejmejo v delo, tovarnarji se pa branijo delavskih kolovodij. Vojaško oblastvo je razglasilo, da bode z vojaško silo udušilo vsak poskus, ovirati delo. Z vojaško silo so torej za nekaj časa naredili red, ali socijalna nevarnost s tem še ni odpravljena. Bsti se je v kratkem novih izgrediv, posebno ker tudi republikanska stranka na skrivnem ne preneha ruje.

Mejnarodni shod rudarskih delavcev v Londonu se je končal te dni. Došli so bili poslanci skoro iz vse Evrope. Posvetovanja so se sukala največ okrog osemurnega delavnika. Francoski in nemški delavci priporočali so mejnarodni štrajk, če se osemurni delavnik ne dovoli. Angleški delavci so se izrekli proti takemu štrajku, ker delavci zanj neso pripravljeni in bi gotovo podlegli. Priporočali so, da se poskusi s prošnjami na postavodajne zastope doseči osemurni delavnik. Njih nasvet je tudi obveljal.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 13. junija. (Pred slovenskim katoliškim shodom.) Dani se. Tista nesrečna resnica, da smo pri nas vedno za par idej zadej, menda izgubljava še precej svojo dejansko podlago. Napačne ideje so nas uhitile in v javnem življenju so že na mnogih mestih zasedle prvo in drugo in tretje mesto; javno krščanstvo pa je hiraló in le iz nekakšne dobrote so še gledali duhovnike drugod, nego li v cerkvi. Zato vidimo vzlasti na Dolenjskem, pa tudi na Notranjskem dejanski nezmisel, da v krajih, koder je katoliško cerkveno življenje v najlepšem cvetu, županijo in vlada jo liberalci; nezmisel, da jedna oseba vse terorizuje, zahtevajoč brezpogojno pokorščino od vseh; nezmisel, da ljudje najboljšega srca in najboljših načel v kotu po tihem zabavljajo in se jezé nad takimi dušnimi trinogi, javno pa glasujejo z njimi in zanje.

Tako dvoživsko življenje se ne dá drugače zatreti, nego da se ljudem vrne njihova samozavest, katero so jim ukradle žalostne razmere. In sicer moramo biti tu „restitutio in integrum“. Možem domovine naše vrnimo močatost njihovo, vrnimo jim staro slovensko jeklenost in značajnost, vrnimo jim svobodo, katero jim je siloma oropal liberalizem.

Saj je naše ljudstvo še popolnoma dobro. Poučeno in s poukom duševno osvobojeno si bo samo otreslo kruti liberalni jarem s tilnika — za vedno. Saj vidimo pri pripravljanju za katoliški shod pojave, katerih se vsi pravični veselé in katerih božjastne skeptike v dno srca osramotujejo. V Moravčah, v Šmariji smo videli, kako živa je katoliška zavest mej našim ljudstvom in kako slastno posluša poziv k organizaciji.

In to bi se videlo povsod.

Na Dolenjem Avstrijskem in na Moravskem ni bilo takega ljudstva, kakor je naše; nevarnosti, ovir bilo je mnogo več, nego pri nas; verski čut bil je še mrzel, zaupanje v duhovnike precej manjše, nego v naših krajih, in vendar — z elementarno silo zmaga je katoliška ideja. Privedli so jo k zmagi neustrašeni, navdušeni možje, ki so navdani z najvzvišenejšimi načrti vstopili v boj ne gledé na težave, ne gledé na nasprotnike, marveč zaupajoč le na Boga in na objektivno resnico svojih načel. Bog daj tudi nam takih mož in varuj nas — skeptikov!

Katoliško-politična društva, krščansko-socijalna društva, katoliška delavska, rokodelska društva razcvetite po slovenskih tleh in zmaga je naša. Socijalno čuvstvo, katero je liberalizem uničil, mora zopet živo zaplamteti v srcih slovenskih mož; potem bomo imeli materialno trden in moralno zdrav narod, potem bomo tudi svoje narodne pravice v resnici moško branili in vkljub birokratskim spletkam rešili čast narodnosti svoji.

Kdor še sedaj ni o tem prepričan, da more le okrepljeni družni čut razkosano in razdvojeno ljudstvo rešiti grozečega pogina, ta s tem le dokazuje, da ne spada v našo dōbo, da ni zrel za ideje, katere so vzrastle na našega veka tleh. Sedaj še lahko imenujemo množico našo; treba je delati na to, da se zavé ta množica, kaj da je in kje da je, da se zavé skupnega namena in vsled tega tudi potrebe skupne zveze. Sicer pridejo morda le prekmalu časi, ko bodo naši se imenovali le posamniki in ko bomo morali družega za drugim reševati iz brezdná.

Liberalizem sam na sebi kot načelo res še nima v našem ljudstvu obstanka in vzlasti zato, ker

„naši liberalci smatrajo nižje sloje naroda za molzno kravo in zato ljudstvo do njih nima nobenega zaupanja“. Teh besed nisem si izmislil sam, marveč natisnane so v 1. številki lista ruskega „Slavjanskoe obozrenie“ letošnjega leta, str. 120. To tudi ljudstvo čuti in samo svobodne močatosti jim treba, pa bodo vsi tisti osrečujoči prvaki in kandidati za prvaštvo ležali pod konjem.

Učimo se drugod; v Galiciji in na Češkem vzlasti imamo kaj dober nauk, kakšni ne smemo biti; na Moravskem, na Gorenjem Avstrijskem in sedaj tudi na Dolenjem Avstrijskem pa prekrasne vzglede, kako se mora začeti, da se kaj doseže. Framasonstvo deluje noč in dan in ž njim vred jednako pogubno socijalno demokratstvo. Čuvajem sijonskim treba opreznosti, pred vsem pa gotovega prepričanja, da nas ne bo rešila kakšna oportunistična politika, niti konservatizem, niti radikalizem, marveč gotova in večno stalna načela katoliška. Vsa druga imena se lahko zlorabijo in zloumevajo; ime katoliško je jasno in nauk katoliški trden, določen. In katoliški mora biti in ostati naš narod, v katoliški veri se mora preroditi naša Avstrija, potem nam bo ta zarija, katere se veselimo sedaj, pričetnica lepega, srečnega dne.

Iz Kanalske doline na Koroškem, 13. junija. (Planinska šola.) V obče je znano, da so koroški visokonemški liberalci, kjer gré za povišanje časti mogočne Germanije in za borbo zoper slovenski življenj, prav „kunštni“ ljudje! Zviti, kakor ovnov rog, najdejo ti modri možaki, vse pripomočke, s katerimi morejo doseči svoj namen. — Umevno je, da nasprotniki svojo poglavitno pozornost obračajo na ljudske šole, saj je sploh priznana resnica, da kdor ima šole v svojih rokah, ima tudi bodočnost! Zato se toliko trudijo, da zidajo v vseh kotih prave palače, katere oblastni napis „schulhaus“ znači za one hrame, v katerih se srca mladega slovenskega zaroda pripravljajo za vsprejem nemčurskega „Fortschritta“, — v kojih se, po besedah naših „volksbildnerjev“ (?) „iz katoliškega otroka izreje človek!“

Da smatrajo naši narodni nasprotniki za jedini namen ljudskih šol p o n e m č e v a n j e slovenske dece, — o tem znova razpravljati, bilo bi vodo v Dravo nositi! — Dasiravno se pa v nas povsod ponemčuje z vsemi silami, izneverja se slovenska mladež našim ugašenim katoličanom, izneverjenim Slovanom ter prenapetim Nemcem vendar le še prepočasi svojemu materinemu jeziku. Zato hočejo nasprotniki napeti novo struno, da dosežejo svoj cilj in ves slovenski rod na Koroškem čim preje vženejo v naročje nemški majki.

Najnovejša iznajdba v tem oziru so takozvane planinske šole! Doslej v vsej Avstriji te naredbe niso poznali, a mora biti že jako pametna(?), ker so jo stuhtali koroški nemški modrijani. Svet je moral čakati še-le koroških nemčurjev, da so ga le-ti osrečili z novim strojem, s katerim se bode slovenskim otrokom ubijala (sie!) blažena nemška kultura v mlade glave! Prvi so se s „planinsko šolo“ osrečili Slovenci Kanalske doline. Zanje se je zidala planinska šola na ukovski planini „Pod Ravno“.

Od te najnovejše šole nadejajo se pionirji blažene nemške „omike“ med Slovenci posebno mnogo. Mislijo, da bode svit nove šole, ker je zidana na tako visoki planini, svetil daleč na okrog ne le po vsej Kanalski dolini, marveč i tja v Ziljsko dolino, da, po vsem Koroškem in mogoče tudi še med „trdovratne“ Kranjce, ter jih prav mnogo privabil v naročje majke Germanije!

Nova šola je zidana za prebivalce vasi Ukve, ki imajo po leti večinoma opraviti na planini. Da postanejo otroci teh vaščanov deležni šolskega (seve nemškega!) pouka tudi po letu, postavili so koroški velikaši to šolo zoper voljo ogromne večine domačega prebivalstva. Da so domačini, ki dobro poznajo razmere in življenje na planini, bili kar iz početka zoper planinsko šolo, to je pač umevno; saj je šola na visoki planini gorostasen nezmišelj, — naredba, ki bi izvestno prav v nobeni drugi deželi ne našla privržencev in zagovornikov. Da je na Koroškem prospela, zahvaliti imamo višjo „razsvitljenost“ naših prvakov, ki, kakor že rečeno, novo šolo smatrajo za pomenljiv pripomoček pri ponemčevanju slovenske dece!

Da se prepričaš o veliki nezmišelnosti nove šole, treba samo, da le nekoliko preudarjaš nevarnost in neprimliko, koje bode prouzročevala „planinska šola!“

Koče so na planini raztrošene na vse strani in mali otroci bodo morali hoditi v šolo po 2 uri daleč večidel po jako strmih in nevarnih potih, po rovih, čez deroče potoke itd. Koliko nevarnostij in neprimlik čaka neskušene in slabega otroka na teh potih, zlasti ker otroci ne pazijo dosti, kod hodijo, ki se na potu v šolo, ne oziraje se na mnoge nevarnosti, igrajo itd. — Kolikim nevarnostim so otroci izpostavljeni še le ob deževnem vremenu, ko so inace mirni potoki deroči hudourniki, ko so pota polzka in gladka. — Jako pogosto je na planini posebno ob popoldnehu, baš ko se otroci vračajo iz šole, hudourje, ki je na gorah mnogo nevarnejše, nego v dolini. — Treba pa uvaževati tudi velikih stroškov in drugih skrbij, katere bodo zadela po novi šoli itak revne prebivalce.

Gledé na omenjene razloge, bila je in je še, kakor omenjeno, večina domačinov zoper planinsko šolo, za katero so se ogrevali le znani matadorji piškavega nemčurskega liberalizma.

Odpor, ki ga je nova šola našla v domačinih, pa ni plašil nemčurskih mogotcev, ki imajo vso moč v svojih trdih pesteh. Izmed domačinov ogrevala sta se za novo šolo in tako napeljevala vodo na mlin celovških in beljaških „kulturonošcev“ le učitelj Jos. Kovač, župan Fr. Ehrlich in bivši načelnik krajnega šolskega sveta. Ne bode treba še posebej poudarjati, da je našim liberalcem tudi židovski „schulverein“ krepko segel pod pazduho.

Svitli cesar dal je za novo šolo 300 gld., c. kr. poljedelsko ministerstvo potrební les, dež. poslanec K. Šnableger v Trbižu 100 gld. — Novo šolsko poslopje zidano je iz lesa, takozvana kladara (blockhaus), in obstoji iz šolske sobe, sobe za učitelja in kuhinje.

Otvorili so planinsko šolo dne 19. maja t. l. ob navzočnosti „cveta“ nemčurskega „generalštaba“ iz Celovca ter Beljaka, mnogih učiteljev in drugih nemških „naprednjakov“ iz Trbiža in Kanalske doline. Iz Celovca počastil je slavnost c. kr. deželni šolski nadzornik dr. J. Gobanc, c. kr. okr. šolski nadzornik A. Wissiak, iz Beljaka c. kr. okr. glavar dr. E. Herrmann z družino.

Ko je župnik iz Naborjeta, č. gosp. Fil. Lobe, blagoslovil šolsko poslopje, je imel učitelj J. Kovač, znan pospešitelj nemške glorijske med Slovenci, ki bode tudi oskrboval na planini pouk, daljši govor, v katerem je proslavljal okr. šolskega nadzornika Wissiaka, češ, da se je v njegovi glavi porodila leta 1887. „srečna“ (!?) misel, zidati planinsko šolo. — Okr. glavar dr. Herrmann je govoril o važnosti in koristi šole v obče. Dež. šolski nadzornik je naglašal da mu je nova šola pravi „schmerzenskind“, a da hočejo baš zato šolske oblasti nanjo obračati posebno pozornost ter zanjo skrbeti z dvojno ljubeznijo. Zahvalil se je v imenu g. deželnega predsednika županu F. Ehrlichu za trud, ki ga je imel pri zidanju nove šole.

No, da bodo za novo šolo skrbeti z dvojno ljubeznijo, tega liberalnim mogotcem res ni treba posebno poudarjati; saj itak vse, kar je naperjeno zoper „nebodijih treba“ Slovence, delajo ne samo z dvojno, marveč s trojno in če treba še z večjo „ljubeznijo!“ Poznamo se!

Toliko o najnovejšem jajcu, ki ga je znesla nemčurska kukavica med koroškimi Slovenci! □

*) Dal le Bog, da ne postane še hujši „schmerzenskind“ in pravi vir sitnostij in nesreč našemu prebivalstvu!

Dopis.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. junija.

(Presvetli cesar) je daroval okr. šol. svetu pri Sv. Marku poleg Ptuja 250 gld. za tamošnjo šolo.

(Prevzvišeni gosp. knezoškof ljubljanski) so se včeraj odpeljali na Dolenjsko delit zakrament sv. birme.

(Sv. Rešnjega Telesa procesije) so bile včeraj, kakor navadno, jako lepe in sijajne, dasi je nekoliko dež nagajal. V Trnovem in šentpeterski župniji so bile hiše ob ulicah, koder sta šli procesiji, okrašene z zelenjem in cvetjem. Posebno nam je še pohvalno omenjati, da je trgovec in predsednik trgovske in obrtniške zbornice, gosp. Ivan Perdán, pred svojo hišo v ta namen dal napraviti jako lep nov oltar, katerega je v renesančnem slogu izdelal g. J. Mathian. Ta oltar je po občni sodbi najlepši, ki se postavlja ob teh procesijah. Oltar, ki je bil bogato in ukusno okrašen s cveticami, je dičila stara, po naročilu gospoda Ivana Perdána po-

novljena podoba, katere je mojstersko izvršena in predstavlja zadnjo večerjo. — Procesije v stolni cerkvi, katero so vodili prevzvišeni g. knezoškof, so se udeležili načelniki oblastev, razne korporacije in društva, ljudsko in srednje šole z učitelji in profesorji, bratovščina sv. Rešnjega Telesa z gorečimi svečami in mnogo občinstva. Procesijo je spremljala stotnja vojakov in godba 17. pešpolka. Ker se je razširila govorica, da spreved vled slabega vremena ne pojde iz stolnice, je na Kongresnem trgu nastavljeno vojaštvo odšlo, a gg. častniki so se zbrali pred mestno hišo, kjer je bil zadnji blagoslov. V nedeljo bode ta procesija v šentjakobski in frančiškanski cerkvi.

(„Glasbena Matica“.) V nedeljo dne 3. julija t. l. priredi pevski zbor „Glasbene Matice“ izlet na Bled in si naroči v ta namen poseben vlak, ki bode odšel iz Ljubljane zjutraj ob 6. uri in se vrnil iz Lesca zvečer ob 9. uri. K temu izletu so povabljeni poleg društvenih članov tudi sicer prijatelji „Glasbene Matice“ in petja. Iz posebne prijaznosti bode ta razprodajala legitimacije za vožnjo trgovca gospoda Friderik Soss in Fran Petrič. Natančneje poročilo pozneje.

(Prememba učnega načrta za nižje gimnazije.) Naučno ministerstvo je izdalo odredbo, po kateri se bode pouk v zgodovini bolj omejil na bajke in pripovedke, na životopise znamenitih zgodovinskih oseb, ter razširil v četrtem razredu v avstro-ogerski zgodovini. Zemljepis je se bode precej olajšalo, istotako fizika. Iz računstva se bode nauk o drobcih preložil iz prvega v drugi razred, geometrija v drugo polletje. Domače naloge iz računstva odpadejo.

(Nevihta.) Z Vipavskega se nam piše: V sredo na večer nastal je po vipavski dolini hud vihar. Vode se niso mogle naglo odtekati, preplavile so lepe travnike in mnogokje zasule njive. Strele je udarila v Šturji v brzojavni drog ter ga razklala na drobne kosce, več dreves ob cesti je oskubla, kakih pet drogov popolnoma razdejala, potem pa se ravno nasproti pokopališča zgubila v zemljo, katero je razbrskala ter ob enem odbila še od cestnega zidu kamenje. Ta tretji naliv ni trajal dolgo časa. y.

(Imenovanje.) Učitelj na mariborski vadnici, g. J. Levičnik, je imenovan glavnim učiteljem.

(Umrli) je v sredo v tukajšnji deželni bolnišnici gosp. Božidar Zalokar, trgovec iz Novega Mesta, v 41. letu dōbe svoje.

(Posnemanja vredna objava.) Graški okrajni glavar, g. dr. Karol Russ, ki je pred leti služboval v Logatecu, objavil je občinam v okolici nastopno oznanilo: „Zredeli smo, da po nekaterih gostilnicah, ki so prav blizu cerkvi, med božjo službo kegljajo, kar čisto prouzroča velikanski hrup, ki vzbuja javno pohujšanje. Ker nimajo obiskovalci krčm, žal, sami dosti smisla za pobožnost in za najpriprostejša pravila dostojnosti, je torej dolžnost moja, da gospode občinske predstojnike opozorjam na njih dolžnost.“ — Pač bi bila tudi pri nas slična objava v marsikaterem okraju na Kranjskem na pravem mestu, ker se med službo božjo časih dogajajo blizu cerkve po krčmah take neprijetnosti, da bi človek skoro mislil, da je med — Mašu-Kulumbi!

(Živinska razstava) bode dne 25. t. m. v Solčavi na Štajerskem. Za darila je dovolila c. kr. kmetijska družba v Gradcu 150 gld., solčavska občina 50 gld., okr. zastop v Gorenjem Gradu 50 gld.

(V dunajskem občinskem svetu) je župan g. dr. Prix dne 14. t. m. povodom neke debate izpregovoril naslednje besede: „Pri prihodnjih občinskih volitvah ne bo agitiral noben občinski uradnik, ni za to, ni za ono stranko. Kot župan bodem z najostrejšimi disciplinarnimi kaznimi postopal proti onim uradnikom, ki bi z agitacijo hoteli vplivati na izid volitve.“ — Fiat applicatio!

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 5. do 11. junija: Novorojencev 19, umrlo je 16 oseb; med umrlimi sta bila 2 tujca, 4 v zavodih. Zbolela je jedna oseba za ošpicami.

(Razglas.) C. in kr. intendancija 3. voja v Gradcu razglasa zakup gledé zagotovljenja ovsa, sena, slame, drv, premoga, koaksa in sved za leto 1892. Zakupne obravnave vršile se bodo, in sicer v postaji in v preskrbovalnem magazinu v Gradcu dne 12. julija 1892. leta, v Mariboru dne 6. julija, v Ljubljani dne 16. julija, v Celovcu dne 2. julija, v Trstu dne 18. julija, v Gorici dne 20. julija in v Pulju dne 22. julija. Pri obravnavah oziralo se bode le na pismene ponudbe in te mo-

rajo zapečatene doiti zgoraj omenjene dni vsaj do 10. ure dopoldne dotičnim c. in kr. preskrbovalnim magacinom. Natančnejši pogoji ogledajo se lahko slednji dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne pri dotičnih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih. Zvezki pogojev dobé se lahko tudi proti plačilu za 4 kr. tiskano polo pri imenovanih magacinih, na željo tudi po pošti. Zakupni razglas, obsejajoč seznam dobavnih predmetov, splošne pogoje in ponudbeni formular pogleda se lahko tudi v pisarni trgoveke in obrtniške zbornice v Ljubljani. V ljubljanskem magacinu obravnavalo se bode o zagotavljenju sena, slame, drv, premoga, koaksa in ljubljanske šote.

(Glavna tarifa za blago na c. kr. avstrijskih državnih železnicah.) V založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju izšla bo s 1. julijem 1892 tretja izdaja glavne tarife za blago na c. kr. državnih železnicah. V tej novi izdaji navedene bodo vse tarife in dostavki do konca junija 1892 in ob enem obsejala bode tretja izdaja tudi že nove, z dnem 1. julija 1892 vpeljane tarife. Letna naročnina za vse tri snopiče s skupnim zneskom in dostavkom vred znaša pri brezplačni pošiljavi 24 gld.; naroča se pa lahko tudi polletno ali na posamezne snopiče.

(Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za breški okraj) ima svoj letni občni zbor v nedeljo, v 19. dan junija ob 4. uri popoldne v hotelu Klembas v Brežicah z nastopnim redom: Nagovor načelnikov, poročilo zapisnikarjevo, poročilo blagajnikovo, volitev novega načelnštva in posamezni nasveti. Po zborovanju ob osmi uri zvečer igrajo vrli gledališki diletantje breške čitalnice v korist podružnici dve igri: „Ženski jok“ in „Štempihar mlajši“, kateri so letos že igrali z izvrstnim vspehom. Po igri je prosta zabava s petjem. Načelnštvo podružnice s tem prijazno vabi vse ude in prijatelje podružnice, da se vsi udeležé zborovanja in veselice, ter meni, da družbe Sv. Cirila in Metoda ni treba mnogo priporočati, kajti nje namen je velevažen, krasen in blag; ona mora biti vsakemu Slovincu mila in draga. Nji se ne morejo primerjati jednaka nemška in italijanska društva; teh jedini namen je, odtujiti slovansko šolsko mladino svojemu rodu, naša družba pa ne sega po tujem življu, ampak varuje le slovenske otroke, da se ne izneverijo svojemu rodu in s tem ob jednem Bogu in vsemu, kar je lepo in blago; saj je obče priznana resnica, da kdor zataji svojo mater, svoj rod, izneveri se navadno tudi veri svojih očetov in sploh vsem krepostim, katere store človeka človekom. Zatorej Slovenci, kdor ima srce za svoj rod in želi, da isti ostane kreposten in blag, živo podpiraj družbo Sv. Cirila in Metoda.

Načelnštvo podružnice.

(Nova posojilnica v Prevaljah) na Koroškem je začela svoje delovanje dne 12. junija v farni vasi „pri Štekelmi“. Poslovanje se je otvorilo s primer-nim nagovorom. Pristopilo je koj 30 posestnikov in nekateri so vložili denar. Prvi dan se je nabralo 1860 gld. in prometa je bilo ta dan 3137 gld. V resnici prav lep začetek! Posojilnica obrestuje vloge po 4½ odstotkov, posojila daje po 5½ odstotkov in deluje po redu sosedne posojilnice dolenjedravorogradske.

(Zagrebski mestni zastop) bode, kakor poročá „Obzor“, v kratkem razpuščen.

(Corrigendum.) V zadnji številki se je v poročilo o ustanovni veselici pevskega društva „Ljub-

ljana“ v zadnji vrsti vrinila tiskovna pomota. Čita naj se: „V širšem krogu bratskih narodnih društev“ ne „hrvatskih“.

Telegrami.

Dunaj, 16. junija. Cesarica je včeraj odpotovala v Karlove Vare. Cesar jo je spremljal do Spodnjega Hetzendorfa, kjer sta se poslovila. Cesar je danes odpotoval v Wels obiskat nadvojvodo Frana Salvatorja in nadvojvodinjo Marijo Valerijo. Dne 18. junija vrne se zopet na Dunaj.

Dunaj, 17. junija. Zdravje se je grofu Taaffeju zboljšalo; danes je za nekaj ur že vstal.

Beligrad, 16. junija. Regent Protić je danes zjutraj v toplicah Brestovačka Banja za kapjo umrl. Pogreb bode na državne stroške.

Bruselj, 16. junija. Po sém došlih poročilih je bilo v bojih mej katoliki in protestanti ugonobljenih 5000 do 6000 katolikov, katere so potisnili v jezero.

Umrli so:

14. junija. Viktor Schneider, fotografov sin, 4 leta, je bil na Rimski cesti poleg št. 1. povežen.

V bolnišnici:

13. junija. Alojzij Gorenc, delavec, 61 let, marasmus.

Tuji i.

14. junija.

Pri **Maliču**: Feigl, Mayer, Kary, trgovci; Manheimer, potovalec, z Dunaja. — Gorup, dijak; Deposchek, sobni slikar, iz Grada. — Guttman in Schwarz, trgovci, iz Oseka. — Pernold, trgovec, iz Zagreba. — Raun, potovalec, iz Plzna. — Fritz, zasebnik, iz Kočevja. — Klemmer, uradnik, s Koroškega. — Krause, inženir, iz Trsta. — Culloti, arhitekt, s soprogo, z Reke.

Pri **Stonu**: pl. Weitzer, graščak; Steiner, Grader, Patrer, Schott, trgovci, z Dunaja. — Kiehl s soprogo, in Seidl, trgovca, iz Prage. — Gasser, trgovec, iz Gorice. — Wallowich, tajnik, in Leder, višji nadzornik, iz Grada. — Wollner z Reke. — Faleschini, zasebnik, iz Trsta. — Rosenkranz, zasebnik, iz Celove. — Schädinger, nadlogar, iz Soteske. — Wirl iz Zagreba. — Fessl, oskrbnik, z Jesenic. — dr. Janik, odvetnik, iz Hotebora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ulmrig; Böhm, blagajnik, iz Trsta. — Nagy, poštar, s soprogo, iz Segedina. — Skumavia, posestnik, iz Gorij. — Jenisch, uradnik, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Hainzl, tesarski mojster, z Gorenjeavstrijskega. — Polanc, zasebnica, in Thaler, trgovec, iz Idrije.

Pri **bavarskem dvoru**: Mayer iz Prage.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokri-na 24 ur v mm
		zrakomera v min	toplomera po Celziju			
15	7. u. zjut.	731.4	18.2	sl. szap.	oblačno	6.00
	2. u. pop.	730.1	25.2	sl. szap.	"	dež
	9. u. zveč.	731.3	15.4	sl. zapad	"	"
16	7. u. zjut.	731.6	14.2	brezv.	megla	6.30
	2. u. pop.	731.2	22.0	sl. jzap.	oblačno	dež
	9. u. zveč.	732.7	16.8	"	"	"

Srednja temperatura obeh dni 19.6° in 17.7°, oziroma za 1.2° in 0.7° pod normalom.

Javna zahvala.

Odbor prvega slovenskega pevskega društva „Ljubljana“ šteje si v prijetno dolžnost Njegovi ekscelenci prevzvišenemu knezoškofu dr. Jakobu Missli za velikodušno podarjeni znesek 20 goldinarjev izreči svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 17. junija 1892.

Za odbor:

Fran Taučar,
t. č. tajnik.

Vekoslav Jenič,
t. č. predsednik.

Tinktura za želodec

pripravlja lekarnar Gabrijel Piccoli. 261 3

Ta tinktura za želodec je sredstvo, ki lahko, vendar zdatno krepeča opravi prebavnih organov in pospešuje odprt život. Dr. Hager, doktor filozofije in medicine itd. itd. v Frankobrodu n. O., in prof. Knapitsch, zapriseženi sodnijski kemik v Ljubljani, sta to tinkturo za želodec kemično analizovala in soglasno našla, da ni drastično sredstvo.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenicami več. Zabojček z 12 steklenicami stane gld. 1.36, s 24 gld. 2.60, s 36 gld. 3.84, s 44 gld. 4.26. 55 steklenic tehta 5 klg. s pošto teže in velja gld. 5.26, 110 steklenic gld. 10.30. Poštino plača vedno naročnik. — 1 steklenica 10 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo.

Razglas.

290 2—1

Podpisani okrajni cestni odbor naznanja, da bode oddajal na javni licitaciji za tri leta

tolčenje in vožnjo cestnega kamena, gramoza

za na deželne in okrajne ceste tukajšnjega okraja, in sicer:

Ponedeljek 20. junija t. l. ob 9. uri dopoldne pri g. načelniku Lovru Sebenikarju na Rakeku za deželno cesto **Rakek-Ložka meja, Bakek-Unec-Postojnska meja**, in za okrajno cesto **Cerknica-Begunje, Grahovo-Radlek, Unec-Planina in Planina-Strmca**. Potem **v petek 24. junija t. l. ob 9. uri dopoldne** pri g. odborniku Ivanu Korčetu v Hotebrišici za deželno cesto **Logatec-Idrijska meja**, in isti dan ob 3. uri popoldne pri gosp. odborniku Martinu Petriču v Dol. Logatcu za okrajno cesto **Dol. Logatec-Kolodvor in Dol. Logatec-Rovte**.

Okrajni cestni odbor logaški,

na Rakeku, dne 14. junija 1892.

Sebenikar, načelnik.

Dunajska borza.

Dne 17. junija.		Dne 15. junija.	
Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 60 kr.	Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 95 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 30 "	Ogerska papirna renta 5%	100 " 65 "
Zlata renta 4%, davka prosta	113 " 40 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 50 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 85 "	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " " "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 " " "	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 " 75 "
Kreditne akcije, 160 gld.	318 " 60 "	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
London, 10 funtov strl.	119 " 40 "	Zastavna pisma " " " 4½%	100 " 20 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 50 "	Kreditne srečke, 100 gld.	188 " 25 "
Cesarski cekini	5 " 67 "	St. Genois srečke, 40 gld.	63 " " "
Nemških mark 100	58 " 60 "		

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " " "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2920	" " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " " "
Papirni rubelj	1 " 22½ "
Laških lir 100	46 " " "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% galliske propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodela loterija.

Žrebanje dne 23. junija.

Glavni dobitnik 60.000 gld.

v 4% ogerskih zemljiščnodveznih obligacijah.

1 srečka gld. 2.—; 2 srečki le gld. 3.60; 5 srečk le gld. 9.—; 10 srečk le gld. 17.—.